

JEGYZŐKÖNYV.

**Felvétetett Rozsnyón, 1906. október hó 2-ikán a
a gömörvármegyei orvosszövetség és orvosgyógy-
szerész-egylet őszi vándorgyűlésén.**

Jelen voltak: Elnök: dr. Maurer Arthur, továbbá dr. Auerbach Lajos (Rozsnyó), Dénes (Deutsch) Miksa gyógyszerész (Csetnek), dr. Gaál Gusztáv és dr. Goldblatt Géza (Tornalja), dr. Gescheit József (Pelsőcz), dr. Hajcsy Sándor és dr. Heinecz Hugó (Rozsnyó), dr. Kengyel János (Csetnek), dr. Pösch Dezső, dr. Ruber József orvosok, Pasteiner Ernő, Pösch Aladár gyógyszerészek és Strausz Árpád állatorvos (Rozsnyó), dr. Sigmund József (Rimaszombat), dr. Schvirian János (Dobsina), dr. Vajner Károly (Dernő), Vendégként: dr. Wittchen László honvédtörzsorvos, Nagy Elemér főszolgabíró, Szegő Gusztáv h. polgármester, Fáy István rendőrkapitány, Maurer Oszkár szolgabíró és dr. Pösch József városi t. ügyész. Jegyző dr. Kármán Aladár (Rimaszombat).

Dr. **Maurer** elnök a megjelent tagokat üdvözölve sajnálattal jelenti, hogy dr. Löcherer Tamás elnök a személyes megjelenésben akadályozva van. A gyűlés vezetésére őt kérte fel s így midőn a közgyűlést megnyitja, örömének ad kifejezést a felett, hogy a kártársakat — bár csekély számban — mégis üdvözölheti a közgyűlésen s jóleső érzéssel látja azt is, hogy a

hatóságok képviselői, kik a közegészségügy iránt mindig melegen érdeklődtek, vendégekként körünkben megjelentek.

Dr. Kármán titkár bemutatja a Várgedén tartott, tavaszi közgyűlés immár hitelesített jegyzőkönyvét.

A közgyűlés a jegyzőkönyvet tudomásul veszi s az évkönyvben közölni határozza. Elnök jelen közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére dr. Pósch Dezső és dr. Sigmund József tagokat kéri fel.

Dr. Kármán olvassa ezután dr. Löcherer Tamás elnöknek a közgyűléshez intézett következő megkezdését:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Hivatalos teendőim gátolnak abban, hogy egyesületünk őszi közgyűlésén részt vegyek. Amennyiben pedig részt nem vehetek, elnöki előterjesztésemet a következőkben kívánom a mélyen tisztelt közgyűlés tudomására hozni.

A központi vezetőség felhívása következtében a községi és körorvosok ügyében respresantálni lettünk felhíva még a f. évi június 7-én a nagym. Belügyminister urhoz.

Mint szövetségi lapunkból értesülni méltóztattak, ott megjelentünk s összes kérelmeinket a Belügyminiszter urnak Babertzi Schwartzter Ottó dr. alelnök ur tolmácsolásával írásban benyújtottuk. Ez alkalommal két körorvos urat kértem fel a küldöttségbe való részvételle: dr. Gescheit József pelsücsi és dr. Hruska János nyustyai körorvos urat.

Amennyiben nem kívánhatjuk, hogy a kültöttségben való részvételle járó kiadásokat a nevezett urak a magukéból fedezzék, mint közérdeinket képviselőeknek óhajtanám, ha a mélyen tisztelt közgyűlés az uti költségeket és egy-egy napi díjukat pénztárából kiutaltványozná. Ezen költség kitesz 64 koronát. 32 koronát dr. Gescheit József és 32 koronát dr. Hruska János körorvos uraknak megtérítetünk igen méltányosnak tartom azon meleg köszönetünkkel együtt, amelyet szíves készségükért jegyzőkönyvünkbe kérek iktatni.

Jelentem továbbá a mélyen tisztelt közgyűlésnek, miszerint a községi és körorvosok anyagi helyzetének javítása érdekében megkereste az Elnökség valamennyi országos képviselőjét vármegyénknek. Ezen megkeresésben arra irányítottuk figyelmét országos képviselőinknek, hogy a községi és körorvosokra nézve már készen levő törvényjavaslatot igyekezzenek még ez évben tárgyalatni az országházban s igyekezzenek már a jövő évi költségelőirányzatba felvételni a községi és körorvosunk kongruaszerű fizetésjavítását biztosítani. A kérelem szövegét méltóztassék felolvasatni és tudomásul venni. Jelentem, hogy ezen ügyben dr. Bernáth István és Szontagh Andor képviselő uraktól értesítést kaptam, akik szíves készségüket jelzik kérelmünk elintézéséhez. Méltóztassék ezen értesítéseket tudomásul felolvasatni.

Jelentem, hogy a dr. Groszmann Nándor ügyében felküldött kizáró határozatunkra még a mai napig sem érkezett központunk fegyelmi tanácsától véghatározat. Indítványozom, hogy e végből szövetségünk központi fegyelmi tanácsa közgyűlésünk jegyzőkönyvi határozatával sürgettesék meg.

Jelentem, miszerint dr. Groszmann Nándort a hátrálékos tagsági díjak kifizetéseért megpöröltettük s a nevezett orvos ur hozzám írott levelében elengedésért, illetve leengedésért harcziás modorban fenyegetődve írt. Azonban ezen ügyben neki a válaszzsal adósa maradtam. Egyrészt azért, mert nem tartottam jogomban állónak neki engedményeket adni. Másrészt már szövetségünknek nem lévén tagja, levelezéseket nem óhajtottam vele folytatni.

Az időközben érkezett társszövetségi megkeresések már idő múltán érkezvén, azoknak tudomásul vételét kérem.

Kiváló tisztelem és szíves üdvözlettel maradtam a mélyen tisztelt közgyűlésnek kész szolgája :

Rimaszombat, 1906. szeptember 30-án

Dr. Löcherer Tamás,
a fiók-szövetség elnöke.

A közgyűlés az elnök előterjesztéseit tudomásul véve elhatározza, hogy dr. Löcherer Tamás elnöknek, dr. Gescheit József és dr. Hruska János kartársaknak a községi és körorvosok ügyében Budapesten történt rep-

rezentálás költségei fejében egyenként 32—32 koronát felajánl és kiutaltványoz s ezzel az Elnökséget megbizzza, egyszersmind nevezetteknek köszönetet mond készségükért és fáradozásukért, melyet ez alkalommal az orvosok ügye érdekében tanusítottak.

2. Groszmann Nándor dr. kizárási ügyében a központ határozatának megsürgetésével a közgyűlés az elnökséget megbizzza. A tagsági díj behajtása iránt folyamatba tett peres eljárást helyesli és jóváhagyja.

Olvastatik az Elnökségnek a vármegye orsz. képviselőihez a körorvosok fizetésjavítására szükséges összegnek a jövő évi költségvetés keretébe beillesztése érdekében intézett megkeresése, mely így hangzik:

Nagyméltósága Gróf **Andrássy Géza** Budapest,
Méltóságos **Szentiványi Árpád** Királyi,
Nagyságos **Szontagh Andor** Csetnek,
Nagyságos **Draskóczy László** Feled,
Nagyságos **Putnoky Mór**icz Gesztete,
Nagyságos **Bernáth István** Budapest,
országgyűlési képviselő urnak.

Mélyen tisztelt képviselő ur!

Évek multak el a nélkül, hogy a községi és körorvosok érdekében — bár minden kormány ígérte — csak a legesekélyebb is történt volna. Fizetésük olyan, mint 30 évvel ezelőtt. Nyugdíjukról nincs intézkedés. Pedig a legnélkülözhetetlenebb megélhetési viszonyok óriási módon megdrágultak ez idő alatt.

A közegészségügynek napszamosai éjjel-nappal az emberiség szolgálatában annyit mégis csak megérdemelnének, hogy egyszer 30 évben, az ő keserveikkel is foglalkozzék az ország.

Tudjuk, hogy a törvényjavaslat ez ügyben készen van s csak elő kell venni tárgyalás alá. Azonban sajnos, a közegészségügyre soha sincsen pénze az országnak. Ezzel utasítatik el 4000 orvos jogos kérelme.

Mélyen tisztelt képviselő ur!

Mi ismerjük legjobban Kartársainknak nyomorúságos helyzetét s mi mondhatjuk, hogy az állapot tarthatatlan. S a közegészség ügyének rendezése minden vonalon égetően sürgős.

Oda terjed tiszteletteljes kérelmünk: méltóztassék ismert hazafiságával oda törekedni, miszerint a közegészség ügyének rendezése, a községi és körorvosok helyzetének javítását célzó törvényjavaslat tárgyalás alá kerüljön; s már az 1907-ik évi költségeloirányzatba legalább a javított helyzet szerint való költségek felvételének.

Kérelmünk ismétlése mellett hazaflis tisztelettel vagyunk: Rimaszombat. 1906. augusztus 31-én.

A Gömör kishontvármegyei orvosszövetségnek nevében a mélyen tisztelt képviselő urnak alázatos szolgálai:

Dr. Kármán Aladár
jegyző.

Dr. Löcherer Tamás
elnök.

Az elnökségnek a vármegyei orsz. képviselőkhöz intézett megkeresése helyeslőleg vétetik tudomásul s a Bernáth István és Szontagh Andor képviselők választát, melyben az ügy támogatását ígérük, a közgyűlés örömmel veszi tudomásul.

Az aradvárosi és megyei fiók szövetségnek az országos munkás betegsegélyző pénztár tervezete ellen való állásfoglalást tárgyaló és társulásra felhívó átirata olvastatván

az tudomásul vétetett azzal, hogy ez ügyben az értekezlet már f. hó 1-én megtartatott s így képviselőt arra nem küldhet a közgyűlés.

A fejérvármegyei fiók szövetségnek azon indítványa, hogy a községi és körorvosok fizetésrendezése és nyugdíja szervezése tárgyában a képviselők keressenek meg oly értelemben, hogy ez ügyben sürgős parlamentáris tárgyalást követeljenek,

tudomásul vétetik azzal, hogy a mi fiók

szövetségünk Elnöksége már megtette az erre vonatkozó lépéseket.

Pósch Aladár gyógyszerész új gyógyszereket ismertet és mutat be a következőkben:

Két új jódpáraátum volna hivatva a kálium jodatum helyét a gyógyászatban elfoglalni több szakenber véleménye szerint, amennyiben az új jódpáraátumot, nevezetesen a jothion és sajodion alkalmazásával az eddig használt jódsók adagolásával fellépett u. n. jodismus teljességgel elkerülhető és az emésztő szervezetet sem irritálja. A jothion diiodhydroxpropán, sárgás olajsűrűségű folyadék, 2,5 fajsúlyu, circa 8% chemiaailag lekötött jódot tartalmaz. Vizben 1:80, glicerinben 1:20, ol. sesamiban 1:2 arányban oldódik; alkohollal, aetherrel, chloroformmal minden arányban keverhető. Ezen szert a bőrre kenve használják, összetételénél fogva hamar felszívódik, úgy, hogy bekenés után 30 perczre a jódp a vizeletben már kimutatható volt. A bőrre kenve itt nem idéz elő kellemetlen tüneteket, a tapasztalatok szerint csakis túlérzékeny bőrön tapasztaltak némi átmenő égető érzést, ha tisztán és nem megfelelően higitott állapotban lett használva. Adagolást a 2—4 gr. naponta olajjal vagy lanolinum anhydricummal keverve kenőcs alakjában. A sajodin előnye a kal. jodatum felett ugyanaz, mint a jothioné. A sajodin egy zsírsavas monoiodcalcium vegyület 26% jod tartalommal, íztelen, szagtalan, vízben teljesen oldhatatlan, fehér kristályos por. Adagja 1—4—6 gr.-ig naponta prodosi 1 gr. akár ostyába akár tisztán nyelvre szórva adható.

Acidol, mondható a sósav száraz alaku variatiója. A czukorrépa melasjából készült betainchlorhydrat. Fehér kristályos por, vízben könnyen, alkoholban nehezebben oldódik, levegőn nem változik. Íze kellemes gyümölcs-savakra emlékeztető, így sokkal könnyebben alkalmazható, mint a savanyusoknak maró ízű sósav. Öt csepp sósavnak $\frac{1}{2}$ gr., 8 cseppnek 1 gr. acidol felel meg. Felemlitendőnek tartom az acidol előnyét a higitott Cl. savval szemben pepsinnel való együttes rendelésénél. Több tapasztalat bizonyítja, hogy a pepsin big sósavval készített dragéei, pastillái már néhány hét lefolyása alatt gyógyhatásukból veszítettek, míg később az egészen el is tűnt, úgy, hogy az ilyen készítmény megbízhatósága teljességgel semmis; — még az acidollal készült hasonló pra-

parátumokban abszolút semmi értécsökkenés sem állott be.

Hetralin ez az urotropin derivátja, nevezetesen dioxybenzol hexametylen tetramin, azaz az urotropinnak egy-két vegyértékű phenollal való társulása. Előnye az urotropin felett az, hogy a hetralinból az oldott állapotban diszociált savanyu hatású phenol, az alkalicius urinban elősegíti az urotropinból a formaldehyd lehasadását. A hetralin hófehér tű alakú kristály, erősen édes ízű, levegőn nem változik, 160 C.^o-on bomlik fel. Víz 1:14 arányban oldja, borszeszben is oldható. Napi adagja 1.5—3.0—5.0, prodosi 0.5 3 óránként. Sok patientsnek feltűnő volt a präparatum carból szaga és a nyelv hegyén kifejtett érzéktelenítő hatás, ezért tanácsos a szer por alakban való rendelésénél az ostyátokat használni.

Bemutatom a müncheni német drót-gyemspólyagyár által előállított pólyát; amelynek előnyeit úgy a gyár, mint a vele dolgozó sebész és gyakorló orvosok a következőkben állapítják meg: gyors és tetszetős, tiszta munka, a kötés könnyűsége, tartóssága, rugalmassága, jótékony befolyása a gyógyulásra. Ezek mellett a levétel éppen olyan munkával jár legfeljebb, mint a régigyeps kötésekénél. Súlyos esetekben az u. n. ablak-készítés is teljes könnyedséggel történhet. Mi nálunk a vám és szállítás elég drágává teszi, de ha csak dróthálót hozat az ember s az alabastrom gypset a kezelő orvos hinti rá, úgy sokkal olcsóbban szerezhető be. A pólya becsomagolt állapotban hideg vagy langyos vízbe mártandó be, mindaddig ott tartva, míg légbuborékok felszállnak, azután csekély nyomással a víztől megszabadítva alkalmazható, különös kemény kötések készítése céljából egy marék timsó oldandó fel a bemártásra használt vízben. A drót-pólya a kötés mellé sin gyanánt is felhasználható.

Pyrenol. Benzolthymilnatrium-benzoyloxybenzoicum, azaz: benzoe + salicyl-savas natriumnak thymollal való egyesítése. Fehér, hygroscopicus kristályos por, gyengén aromaticus szagu, édes ízű, vízben már 1:5 arányában oldódó präparátum. Mint enyhe lázellenes, erős antirheumaticum, kitűnő és megbízható antineuralgium; minden káros hatás nélküli szer lett ajánlva: asthma bronchiale és pertussisnál, mint specificum. Adagja az esetek különbözősége szerint 0.5—1.5 naponta 2—3-szor.

Elnök a közgyűlés nevében köszönetet mond az érdekes és tanulságos előadásért.

Az indítványok sorát dr. **Goldblatt** Géza orvos nyitja meg s felhasználva az alkalmat, hogy dr. Löcherer Tamás elnökünk nincs jelen, előadja, hogy elnökünk köztudomás szerint múlt évben töltötte be orvosi működésének negyedszázados évfordulóját, tekintettel azonban az ő egyéniségére, ki minden ünnepeltetés elől szerényen kitér s gyűléseinken is bizonyára elhárította volna ezt magától, most több társa nevében indítványozza, hogy az orvosszövetség és orvosgyógyszerész egyesület, valamint az egyes kartársak ügyét mindig szíven-lelkén viselő elnökünket a 25-ik évforduló alkalmából ezen közgyűlés meleg hangon üdvözlje, őszinte ragaszkodásának és szeretetének, teljes bizalmának és jókívánságának testületileg átnyújtandó emlékirat útján adjon kifejezést.

A közgyűlés többek helyeslő felszólalása után egyhangu lelkesedéssel fogadja ez indítványt s elhatározza, hogy dr. Löcherer Tamást, ki nemcsak a vármegyei közélet és orvosi testületünk egyik kiváló alakja, de a vármegyei egészségügyi intézmények létesítésével és fejlesztésével magát a közelismerésre és hálára méltóvá tette, orvosi működésének negyedszázados évfordulója alkalmából üdvözlí, tiszteletéről és őszinte ragaszkodásáról biztosítja s további sikeres működéséhez szerencsekívánatait tolmácsolja. Megbizzá tehát a közgyűlés dr. Kármán titkárt, hogy az ünnepelt férfit negyedszázados működését méltató üdvözlő iratot készítse el, illeszsze e jegyzőkönyv keretébe s az iratot folyó évi december hó elején dr. Maurer Arthur alelnök vezetésével egy nagy küldöttség testületileg adja át az ünnepeltnek. A testületben

a közgyűlésen történt jelentkezések szerint a vármegye vidéke képviselve lesz.

Az üdvözlő irat, melyet dr. **Meskö** Miklós alelnök vm. főorvos vezetése alatt a küldöttség átnyújtott, így szól:

A közgyűlés őszinte örömmel, egyhangu lelkesedéssel fogadja az indítványt s bár a testületnek minden tagja tudja, hogy dr. Löcherer Tamás a külsőségeknek nem barátja s mindenkor tapasztalt szerénységével nemcsak az ünneplések előtt tér ki, de az elvitázhatatlan és az ő sikeres működését fényesen igazoló érdemeket is elhárítani igyekszik, mégis megragadja az alkalmat, hogy negyedszázados orvosi működésének méltatásával meleg szeretetének, tiszteletének és nagyrabecslésének kapcsán üdvözlétét és jó kívánságait tolmácsolja.

Huszonöt évi orvosi idegőrlő munkásság, melyet csaknem teljes egészében a szenvedő emberiség szolgálatában végez az orvos, magában is méltó az elismerésre, de kétszeresen az, ha az orvos működése keretében közegészségügyi humanitárius és társadalmi intézményeket is oly ritka lelkiismeretséggel, ambícióval és munkaszeretettel szolgál, mint ezt a mi szeretve tisztelt elnökünk dr. Löcherer Tamás teszi.

A gondviselésnek hála — élő és közöttünk a sikerek hosszú láncolatával működő férfiuról lévén szó, banális volna dicshimnuszokat zengeni az ő széleskörű működéséről, de ha olyan negyedszázados munkát akarunk méltatni, amelyet ő végzett s amelynek örökbecsű, maradandó intézmények kisérik létüket — lehetetlen megállapodni anélkül, hogy legalább főbb vonásokban ne emlékezzünk meg az ő tervszerű és alkotó működéséről.

Mint fiatal orvos került haza a fővárosi kórházakban szerzett tapasztalatokkal gyarapodva, telve becsvágygyal, rögzös pályája iránt való szeretettel, munkakedvvel és sok-sok kötelességtudással.

Csakhamar rokonszenves, kedvelt alakja lett társas életünknek s mikor pályája első lépcsőjén az osztrák körorvosi állás betöltésével elhelyezkedett, a szenvedők serege már bizalommal kereste meg a fiatal orvost. Mikor aztán dr. Szabó Samu igazgatása mellett a vármegyei közkórház létesített, dr. Löcherer Tamás elfoglalta a másodorvosi állást s itt már

tág tere volt neki az önálló buvárkodásra s az önképzésre. Nyugodt lélekkel mondhatta el magáról, hogy az itt töltött idő nem is mult el tétlenségben. Dolgozott sokat fáradozhatatlannul, a betegekkel szeliden, humanusan és bámulatos türelmesen bánt, nemes tulajdonait még maig is változatlanul megtudta őrizni. Mikor főnökét megyei tisztí főorvossá megválasztották, ő lett utódja az igazgató-főorvosi állásban s ez állást husz osztendő óta ma is az egész vármegye elismerése s a kórházban megfordult betegek hálája mellett tölti be. Azóta megyénk kiváló egészségügyi intézménye hatalmas arányokban fejlődött s hogy ma az orvosi tudomány fejlődésével folyton lépést tartva — magas színvonalon áll, ebben a főérdem a mi tiszteletre méltó ünnepeltünké, ki minden tudásával fáradozik az intézmény modernizálásán. Igyekszik terjeszkedni, folyton munkálkodik azon, hogy a kórházban a betegeknek kényelmes — s amennyire lehet, kellemes tartózkodást biztosíthasson. A fejlesztés első mozzanata volt: a fertőző és elmebetegosztály létesítése, ezt csakhamar követte a kerületi alsó foku bábaiskola létesítése az ő iniciatívájára megszerzett szomszédos nagy telken. Ez újabb intézmény vezetését is dicséretes és elismerésre méltó ambícióval látja el s az évente három 2—2 hónapos tanfolyamon, mely 1901. nov. 1-én vette kezdetét s melyben Gömör, Nógrád, Hont, Zólyom és Liptó vármegye községeinek kiküldött bábá tanulói vesznek részt, — már eddig 16 tanfolyamon 299 szülésznot képezett ki a vármegyéknek. A tanfolyamok végén megtartani szokott képesítő vizsgákon a vármegyék főorvosai s a felettes egészségügyi hatóság mindig az elismerés superlativusaiban fejezik ki a dicséretet vele szemben. Elmondhatjuk, hogy ha abban a szerencsés helyzetben leszünk, hogy a nevezett öt vármegye minden községe el lesz látva tanult, megbízható szülésznnövel, — ebben a főérdem a dr. Löcherer Tamást illeti meg.

A bábaiskola létesítése után az ő közbenjárására megszerezte a vármegye a másik szomszédos telket: a Jakovetz-félt, hol most már csinos és kényelmes gondnoki lakás épült.

Állandó gondoskodása tárgyát képezi a park művelése, rendezése, a kórház termeinek tisztántartása, a műtőszoba modern berendezése és felszerelése, úgy, hogy ma már e kórházban minden műtetre nyugodt lélekkel vállalkozhatnak, mert az antisepsis mellett nagyban folyik a sterilizálás, nagy a rend,

a tisztaság s az egész kórház vízvezetékekkel és villamvilágítással van felszerelve.

Szándékosan időztünk kissé hosszabb ideig a mi ünnepelt elnökünk közkórházi működésének méltatásánál, mert köztudomású, hogy az ő tevékenységének valódi színtere leginkább a kórház, melyet második otthonának tekint. Itt csendben elvonulva, — már amennyire a betegek zaklatása engedi — tölti a nap legnagyobb részét folytonos lélek- és idegőrlő munkában. Itt végzi az adminisztratív munka mellett naponta az ambulanciát, vizsgálja a közkórházi betegeket, operál, egy szóval mindenre kiterjedő figyelemmel és gondossággal, kiváló szakavatottsággal vezeti a kórházat, melyre — mint első rangú közegészségügyi intézményére — e vármegye méltán büszke lehet.

Működésének másik, hasonlóan nagyfontosságú színtere az elhagyott gyermekek védelmére és megmentésére létesített állami gyermekmenhely, melynek köztudomás szerint egyik megalapítója s most igazgató-főorvosa.

Akik ismerik ez intézmény létrejöttét, tudják az előzményeket, azok önkéntelenül kalapot emelnek tisztelt ünnepeltünk előtt és az elismerés legmelegebb hangján szólhatnak a sisiphusi munkáról, melylyel ő fáradhatatlanul, fokozott lelkesedéssel dolgozott a szerény elhagyatott gyermekek megmentése érdekében. A Gondüzőben néhány ágygyal felszerelve megalakította a Fehér kereszt-egylet a „Lelenczházat“, melybe a gondozást magára vállalt orvos télen nyáron, daczolva az idők viszontagságával, kijárt Tamásfalába, hogy az apróságok gondozását és fejlődését ellenőrizze s a betegeket gyógykezelje. Az ő nemes, munkáján felbuzdulva segítségére siettek nemes lelki hölgyek s velük az egész társadalom, mely lehetővé tette, hogy a Fehérkereszt-egylet megizmosodott s csakhamar a városban kapott esinos kis otthont szintén a dr. Löcherer Tamás közbenjárására. Néhány év alatt a fejlődés olyan dimenziókat öltött, hogy az intézmény immár számottevő lett s mikor Széll Kálmán kormányelnök és belügyminiszter az állami gyermekmenhelyeket létesítette, a mi vezetőink közbenjárására Rimaszombat is kapott egy szép, impozáns épületet s az intézmény élére állítottott a gyermekvédelem terén már akkor nevezetes érdemeket szerzett igazgató-főorvos: dr. Löcherer Tamás, ki most is vezeti az intézményt bölcs tapintatával

és az adminisztrációban való teljes jártassággal; dirigálja a 3 vármegyére (Gömör, Nógrád és Heves) 22 telepre terjedő intézményt, mely közel 800 elhagyatott gyermeket gondoz.

De téved, aki azt hiszi, hogy most már, miután az állam átvette e gyermekek gondozását, az igazgató főorvos is megnyugszik babérain.

Az ő körültekintő és előrelátó bölcsessége megtalálta az újabb forrást, melyből minden jótékonyt is gyakorolhat s kezdeményezésére a Fehér kereszt-egylet megalkotta a régi lelenczház helyén a nyomorék és árva gyermekek otthonát, hol most is 12 gyermek van szakszerű és figyelmes gondozás alatt. Kétségtelen, hogy ez a humanus és a nyomorék és teljesen árva gyermekek megmentésére alkotott intézmény idővel szintén nagyobb arányúvá lesz s vármegyei jótékony intézményeink között méltó helyét foglalja el.

És ha körültekintünk, látjuk és összegezzhetjük, milyen hálás tér ma a gyermekvédelem nemes aegise alatt való működés. Mert hiszen annyi segédeszköz, annyi jótékony intézmény támogatja ma már ezt a mozgalmat, hogy maholnap igazán nem volna szabad egyetlen gyermeknek sem elveszni, elzülleni. A 6 évet betöltött elhagyott gyermek iskolába jár 12 éves koráig, azután 15 éves korig a fiú mint iparos, vagy kereskedő tanuló, a leány, mint a cselédképző intézetből kikerült cseléd, vagy varróleány van állami gondozás alatt. A nyomorék gyermekek az új intézetben, a hülyék vagy epilepsiások m gfelelő intézetben, a sebészeti betegek a menhely hatalmas palotájában, az egészségesek a különböző telepeken nyernék gondozást.

* * *

Ezekben nagyjában vázolva a mi ünnepelt elnökünknek vármegyénk egészségügyi intézményei megalapítása, nagy arányu fejlesztése körül negyedszázadon át kifejtett munkásságát, tisztán állanak előttünk a nagy érdemek, amelyekkel a 25 évi sikeres működés láncolata a közelismerést kiérdemelte.

Csak felemlítjük a kép hűségéért, hogy a dr. Szabó Samu hosszú betegsége idején, mint régi tb. főorvos, a vármegyei tisztí főorvosi, a törvényszéki és fogházorvosi teendőket lelkiismeretes pontossággal teljesítette, hogy társas és közéletünk minden komoly mozgalmában tevékeny szerepet visz; a róm. kath. egyháztanács elnöke, a korcsolyázó egyletnek hosszú ideig elnöke volt, most díszelnöke, a kaszinó választmányi

tagja, a törvényhatósági és városi képviselőtestület tagja, a vármegyei muzeum-egylet alelnöke stb. stb.

S ha irodalmi működéséről meg kell emlékeznünk, utalunk a mi évkönyveinkre, melyekben számos — nagy tudással, világosan, könnyen érthetően megírott értékes szakdolgozatai napvilágot láttak. A fővárosi orvosi lapokba már mint fiatal orvos nagy előszeretettel írt, különösen sebészeti és szemészeti esetekről önálló dolgozatot. De talán legnagyobb figyelemmel dolgozta ki a vármegye monografiája részére a megye közegészségügyéről szóló fejezetet, mely annyira becses és maradandó alkotása, hogy azt a késő utódok is teljesen megbízható forrás-munkának tekinthetik s élvezettel olvashatják.

Mikor a mi szeretve tisztelt elnökünk negyedszázados orvosi működését méltatjuk, nem először ismerjük el azt, hogy ő „primus inter pares”, és hogy ő működésével nemcsak a vármegye közönségének teljes tiszteletét, elismerését és nagyra-becsülését érdemli ki, hanem a mi osztatlan szeretetünket és ragaszkodásunkat is. Nem csupán most ismerjük el ezt, mert hiszen mikor az orvosszövetség és orvosgyógyszerész egylet tisztujtása szokott lenni — ugyan van-e közöttünk valaki, aki az elnöki szék betöltésénél másra gondolt volna, mint dr. Löcherer Tamásra, ki az orvosgyógyszerészi testület nimbuszát mindig ragyogó tisztaságában megőrizni igyekszik; ki a testületet önérzettel reprezentálja, a kartársak érdekében sikra szálló, jellemzilárd férfiú.

Hosszu és buzgó titkári működése után 1898. január 9-ikén egyhangulag választottuk meg Rimaszombatban az akkor megalakult orvos szövetség elnökévé, majd 1898. május 23-ikán Rozsnyón, az elhunyt Török János dr. helyébe az orvosgyógyszerész egylet elnökévé. Azóta a bizalom mindig egyhangulag felé irányul, mert tudja mindenki, hogy ő valóban hivatott az elnöki tiszt betöltésére. Láttuk, hogy értékes és tanulságos előadásai mellett másokkal szemben türelmes, ítéletében igazságos, pártatlan és gondolkodásában nem s lélekre valló.

Egyéni előnyeit és jó tulajdonságait orvosi működése terén is láthatjuk. Mint orvos nyugodt, komolyan meditáló, ha kell — egészséges, jó humorával vigasztaló és biztató.

Az orvosszövetség és az egylet ügyeit ünnepeltünk mindig meleg szeretettel karolja fel s veszi védelmébe ott a hol kell. Tesz-vesz, fáradozik sohasem lankadó munkakedvvel évek

hosszu sora óta, az orvosi kar különösen a körorvosok helyzete javításán s a közegészségügy fellendítésén.

S ha e hosszú küzdelmes munkában elfáradna, a látszólagos sikertelenségen olykor-olykor elkedvetlenednék, új erőt, biztató reménységet merithet a kartársak szeretetéből és rendithetlen bizalmából, mely ma is megnyilvánul abban, hogy a vármegyei orvos szövetség és orvos gyógyszerész egyesület tagjai egy szívvel lélekkel és őszinte igaz lelkesedéssel üdvözlük most pályája ezen állomáshelyén — amelyről nyugodt lélekkel és elégedetten tekinthet vissza a negyed százados munkára s azt kívánják, hogy dr. Löcherer Tamást a Mindenható a vármegye közegészségügyének javára és diszére valamennyiünk őszinte öröme munkakedve és munkabírása teljes erejében még igen-igen sokáig tartsa meg!

Dr. Hajcsy Sándor tekintettel arra, hogy az őszi közgyűlés iránt az érdeklődés mindinkább csökken, azt indítványozza, hogy mondassék ki határozatilag, miszerint ezután évenként csak egy közgyűlés tartatik s ez felváltva — az Elnökség által a vármegye különböző vidékein kitűzendő helyen tartassék s az ez alkalommal rendezendő társas étkezésen a teríték árát: 2 koronát mindig és mindenki fizesse.

Dr. Pösch az indítványt helyesli s ahhoz hozzájárul, dr. Ruber szintén, dr. Kármán utalva arra, hogy a többszöri összejövételt: a két gyűlést a kartársi együttérzés növelésére határozták, csupán az indítvány másik részéhez a 2 korona megfizetéséhez járul hozzá, miután azonban olyan kevés tag van jelen, hogy ilyen fontos — előző határozatot megváltoztató döntés — nem volna célszerű, azt javasolja, hogy az indítvány a tavaszi közgyűlésen tűzessék ki napi rendre.

A közgyűlés határozatilag kimondja, hogy a dr. Hajcsy Sándor indítványa a tavaszi közgyűlésre napirendre tűzetik s ezzel megbizza az Elnökséget.

Több tárgy nem lévén, elnök megköszöni a tagok érdeklődését s a gyűlést bezárja.

Kmf.

Jegyzette :

Dr. KÁRMÁN ALADÁR.

Hitelesítettik Rimaszombat, 1906. okt. 25.

Dr. PÓSCH DEZSŐ.

Dr. SIGMUND JÓZSEF.
